

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

22 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de avocatul Babără Marian în interesele Nataliei Zabunova, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SRL „Subil Grup” în proces de insolabilitate împotriva Mariei Gîncu privind încasarea sumei, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, prin care s-a respins demersul de substituie a părții în proces,

C O N S T A T Ă:

La 20.04.2011, SRL „Subil Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Gîncu cu privire la încasarea sumei în mărime de 2 582 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 10.05.2007, SRL „Subil Grup” și Maria Gîncu au încheiat un contract de locațiune a încăperii nelocative cu suprafața de 163,4 m², a terasei cu suprafața de 200 m² și a încăperii auxiliare cu suprafața de 100 m², situate în mun. Chișinău, str. Miron Costin, 13/1.

Afirmă că potrivit clauzelor contractuale, SRL „Subil Grup” în calitate de locatar, preia încăperea pentru a o folosi ca restaurant, bar, cafenea și club. Termenul contractului în cauză potrivit pct. 1.6 este de 10 ani. Suma contractului a fost stabilită în mărime de 2 000 euro lunar.

Menționează că a efectuat reparație capitală în interiorul imobilului care constituie obiectul contractului indicat mai sus, îmbunătățind bunul închiriat, imobilul fiind utilat cu bunuri ce-i aparțin, în sumă de 2 582 000 lei.

Avînd în vedere că contractul de locațiune a fost încheiat pe un termen de 10 ani, a contractat credite de la BC „Moldova Agroindbank” SA, BC „Mobiasbancă”, ÎM OMF „Microinvest” SRL, BC „ProCreditBank” SA, iar pentru asigurarea rambursării creditului a contat pe activitatea ce o desfășura în baza contractului de locațiune încheiat la data de 10.05.2007.

Menționează că la 15.01.2010, Maria Gîncu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Subil Grup” cu privire la încasarea sumei, rezilierea contractului de locațiune din 10.05.2007 și evacuarea SRL „Subil Grup” din încăperile situate în mun. Chișinău, str. Miron Costin, 13/1, acțiunea fiind admisă prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 10 mai 2010.

Afirmă că la momentul încheierii contractului de locațiune, încăperea ce formează obiectul contractului era într-o stare deplorabilă, fapt indicat în pct. 3.4.3 al contractului. SRL „Subil Grup” a efectuat lucrări de reparație și reconstrucție care erau necesare la acel moment, în sumă de 2 582 000 lei, cu acordul Mariei

Gîncu, transformînd astfel încăperea în restaurant, îmbunătăţind esenţial valoarea bunului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 22 mai 2014, acţiunea a fost admisă parţial. S-a încasat de la Maria Gîncu în beneficiul SRL „Subil Grup” suma cheltuielilor suportate de SRL „Subil Grup” pentru îmbunătăţirea bunului în mărime de 1 270 000 lei. S-a încasat de la Maria Gîncu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 25 000 lei. S-a încasat de la SRL „Subil Grup” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 30 000 lei. În rest acţiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12.06.2014, Maria Gîncu a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanţe, cerînd admiterea apelului cu casarea hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 22 mai 2014.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 04 august 2014, nu s-a dat curs cererii de apel, comunicîndu-i-se apelantei despre necesitatea prezentării apelului motivat şi a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 18 750 lei, stabilindu-i termen pînă la data de 10.09.2014, sub sancţiunea restituirii cererii de apel, ulterior acest termen fiind prelungit pînă la 20.10.2014.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 15 ianuarie 2015 s-a respins cererea reprezentantului apelantei Mariei Gîncu, avocatul Alexandru Bot cu privire la acordarea unui termen suplimentar cu privire la achitarea taxei de stat. S-a restituit Mariei Gîncu cererea de apel.

Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 18 februarie 2015, a fost admis recursul declarat de Maria Gîncu, casată încheierea Curţii de Apel Chişinău din 15 ianuarie 2015, cu restituirea pricinii în Curtea de Apel Chişinău spre rejudecare.

La 16.04.2015, în şedinţa instanţei de apel, avocatul Babără Marian în interesele Nataliei Zabunova a înaintat cerere cu privire la substituirea părţii în proces SRL „Subil Grup” în proces de insolabilitate cu succesorul în drepturi Natalia Zabunova.

În motivarea acestei cerinţe, solicitanta a invocat că prin contractul de cesiune a creanţelor nr.22-10/15 din 22.10.2014, SRL „Subil Grup” a transmis, iar Natalia Zabunova a primit (acceptă) dreptul de a cere de la Maria Gîncu executarea obligaţiunii - de a achita suma de 1 270 000 lei.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 30 aprilie 2015, a fost respins demersul avocatului Babără Marian în interesele Nataliei Zabunova cu privire la înlocuirea părţii în proces.

În susţinerea soluţiei, instanţa a invocat prevederile art. 70 alin. (1) CPC, art. 208 alin. (2), 213 alin. (1), 556, 666 alin. (1), 680 CC, menţionînd că contractul de locaţiune încheiat la 10.05.2007 (care formează obiectul prezentului litigiu) a fost autentificat notarial, adică a îmbrăcat forma autentică, iar contractul de cesiune a creanţei a fost încheiat fără respectarea condiţiei de formă cerută pentru încheierea acestui contract, nu a fost autentificat notarial.

Nefiind de acord cu încheierea în cauză, la 11.05.2015, avocatul Babără Marian în interesele Nataliei Zabunova a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curţii de Apel Chişinău din 30.04.2015 şi emiterea unei noi încheieri de admitere a demersului de substituire.

La 17.07.2015, avocatul Babără Marian a depus în interesele Nataliei Zabunova cerere de recurs motivată.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a invocat că instanţa eronat a conchis că contractul de cesiune nu ar corespunde condiţiilor de formă, deoarece cesiunea

s-a efectuat în temeiul raporturilor contractuale bilaterale avute între SRL „Subil Grup” și Zabunova Natalia.

La 21.07.2015, avocatul Babără Marian a depus cerere privind administrarea probelor ce combat concluziile instanței de apel, prezentînd copia buletinului de identitate a recurente care atestă statutul de persoană căsătorită cu Zabunov Ivan, copia contractului de împrumut între Zabunova natalia și SRL „Subil Grup”, copiile dispozițiilor de plată și a pretențiilor înaintate.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul avocatului Babără Marian în interesele Nataliei Zabunova este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a respins demersul avocatului Babără Marian în interesele Nataliei Zabunova, înaintat în cadrul examinării cererii de apel depuse de Gîncu Maria împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22.05.2014, privind substituirea părții în proces SRL „Subil Grup” în proces de insolabilitate cu succesorul în drepturi Zabunova Natalia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră ilegală încheierea instanței de apel, pornind de la următoarele.

Din materialele cauzei rezultă că recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței prin care a fost respins demersul de substituire.

Potrivit art. 70 alin. (1) CPC, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărîre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

(2) Actele săvîrșite pînă la intrarea în proces a succesorului sînt obligatorii lui în măsura în care ar fi fost obligatorii persoanei pe care succesorul în drepturi a subrogat-o.

Pornind de la circumstanțele speței prin prisma normei de drept evocate supra, Colegiul constată că Zabunova Natalia solicită susbstituirea în temeiul contractului de cesiune a creanțelor nr.22-10/15 din 22.10.2014, prin care SRL „Subil Grup” a transmis, iar Natalia Zabunova a primit (acceptă) dreptul de a cere de la Maria Gîncu executarea obligațiunii - de a achita suma de 1 270 000 lei.

Astfel, solicitanta invocă ieșirea SRL „Subil Grup” din raportul juridic litigios, adică relațiile de arendă, prin cesionarea creanței de 1 270 000 lei către cesionar (Zabunova Natalia).

Or, norma legală (art. 70 alin. (1) CPC) expres stabilește că partea poate fi substituită cu succesorul ei în drepturi, în cazul ieșirii celei dintîi din raportul juridic prin cesionarea creanței sale cesionarului.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că determinant pentru justa soluționarea a demersului de substituire a părții în proces, este stabilirea existenței condițiilor legale care permit înlocuirea.

Instanța de apel însă a supus aprecierii contractul de cesiune, considerându-l nul din motivul nerespectării formei autentice la întocmirea lui, apreciere pe care Colegiul o consideră greșită.

Potrivit prevederilor art. 556 alin. (5) CC, cesiunea de creanță trebuie să fie încheiată în forma cerută pentru actul juridic în al cărui temei s-a născut creanța cesionată.

Astfel, instanța de apel corect a constatat că creanța s-a născut în temeiul contractului de locațiune încheiat la 10.05.2007.

Potrivit art. 876 alin. (1) CC, contractul de locațiune a unui bun imobil trebuie să fie întocmit în scris.

În context, norma în cauză nu prevede încheierea contractului de locațiune în formă autentică.

Prin urmare, Colegiul conchide că în speță, forma cerută pentru cesiunea de creanță este cea scrisă. Or, deși Gîncu Maria și SRL „Subil Grup” au autentificat contractul de locațiune și la notar, această formă nu era obligatorie, deoarece legea imperativ stabilește doar forma scrisă, respectiv și contractul de cesiune îmbracă forma scrisă, nefiind necesară forma autentică.

Pornind de la aceste împrejurări, instanța de recurs consideră eronată concluzia instanței de apel cum că contractul de locațiune încheiat la 10.05.2007 (care formează obiectul prezentului litigiu) a fost autentificat notarial, adică a îmbrăcat forma autentică, iar contractul de cesiune a creanței a fost încheiat fără respectarea condiției de formă cerută pentru încheierea acestui contract, adică nu a fost autentificat notarial.

Prin urmare, Colegiul conchide asupra necesității casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 30.04.2015, prin care a fost respins demersul de substituie a părții în proces și cauza urmează a fi restituită la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecarea acestuia.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Babără Marian în interesele Nataliei Zabunova.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015 și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecarea demersului de substituie a părții în proces SRL „Subil Grup” în proces de insolabilitate cu succesorul în drepturi Natalia Zabunova.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea